

Työkyvyn talo -mallin soveltuvuus yhteisölliseen terveyden ja työkyvyn edistämiseen

Abstrakti

Työelämän moninaiset muutokset haastavat kaikki toimijat terveyden ja työkyvyn edistämiseen työpaikoilla. Työkyvyn talo -malli on yksi tapa kuvata 1980-luvun puolivälissä kehitettyä laaja-alaista työkyvyn käsitettä. Tässä tutkimuksessa kuvataan, millaisia työntekijän hyvinvoinnin sisältöjä Työterveyslaitoksen järjestämissä Sytyttäjä-työpajoissa muodostuu Työkyvyn talon kerrokseen ja niiden ulkopuolelle. Tuloksia voidaan hyödyntää arvioitaessa Sytyttäjä-työpajamallin ja Työkyvyn talo -mallin soveltuvuutta yhteisölliseen terveyden ja työkyvyn edistämiseen sekä kehittämistarpeiden tunnistamiseen työpaikoilla. Työterveyslaitoksen kehittämän ja vuosina 2015–2016 järjestämien Sytyttäjä-työpajojen yhteydessä tehdyt piirustukset ja niiden sisältämät hyvinvoivaa työntekijää tai yrittäjää kuvaavat ilmaisut analysoitiin ensin deduktiivisella sisällönanalyysillä käyttäen luokittelurunkona Työkyvyn talo -mallia. Mallin ulkopuolelle jääneet ilmaisut analysoitiin induktiivisella sisällönanalyysillä. Tulokset tukevat Työkyvyn talo -mallin terveyden ja toimintakyvyn -kerroksen sekä johtamisen, työyhteisön ja työolojen -kerroksen tärkeyttä työkyvyn ulottuvuuksina. Työkyvyn talo -mallin ulkopuoliset sisällöt liittyvät yksilön työkykyä tukeviin ominaisuuksiin, piirteisiin ja toimintatapoihin. Uudet sisällöt kuvastavat työelämässä tapahtuneita muutoksia ja asettavat haasteita työkyvyn määritelmän päivittämiseksi. Työkyvyn talo -malli on toimiva perusta ja lähtökohta yhteisölliseen terveyden ja työkyvyn edistämiseen työpaikalla.